

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1552 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 7-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Цифровизация социально-трудовых отношений: вызовы и перспективы для работников	18
Абдумухтаров Анваржон Акрамжонович	
O'zbekistonda faoliyat ko'rsatayotgan soliq to'lovchi yuridik shaxslarning iqtisodiy faoliyatini rag'batlantirish masalalari.....	26
To'xtaboyev Nuriddin Isomiddin o'g'li	
Ecotourism in Protected Areas: A Literature Review.....	32
Ismoilova Maftuna Mamat qizi	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari.....	38
Primova Shaxlo Jumayevna	
Statistik baholash va ekonometrik modellashtirish orqali biznes rivojlanish tendensiyalarini samaradorligini baholash.....	43
Xabibullayev Ibrohim, Saidova Marhabo Xabibullo qizi	
Tijorat banklarida xususiy kapital hisobi va auditini takomillashtirish	52
Qodirova Zilola Maxmud qizi	
Qo'shilgan qiymat solig'i ma'muriyatchiligining ilg'or xorij tajribasi.....	57
Erkayev Nodir Xudayberdiyevich	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni joriy etish holati va asosiy yo'nalishlari.....	71
Madraximova Zulfiya Nurmatovna, Ishankulova Komila Kurbanovna, Ortiqboeva Aziza Xolmurza qizi, Omonkulova Ro'zigul Akmaljon qizi	
Challenges and opportunities in implementing green economy indicators in uzbekistan's industrial sector under the fourth industrial revolution.....	76
Shodmonov Ruslan Golib ugli, Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich	
Rivojlangan mamlakatlarga ishchi kuchi oqimi va O'zbekiston mehnat bozoridagi o'zgarishlar.....	89
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Mamlakatda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	95
Yuldashboyev Azizulloh Bunyodbek o'g'li, Matkarimov Inomjon Baxtiyorovich	
"Ta'lim muassasalarida moliyaviy resurslarni samarali rejalashtirish va boshqarish"	101
Bauyetdinov M.J., Medetbayeva D.T.	
Enhancing utilization and minimization of renewable energy systems in uzbekistan	105
Toyirova Hamida Umedovna	
Tijorat banklari daromadini oshirishda aholining savodxonligi va xulq atvorining roli	114
Shakhlo Davirova	
2020–2024-yillarda o'zbekistondagi iqtisodiy o'sish dinamikasi	120
Akbarov Nodir, Ibodullayev Navro'zbek	
O'zbekistonda xalqaro moliyaviy institutlarning yashil moliyalashtirish jarayonidagi roli va strategik yo'nalishlari	125
Gulmira Axmadjonova Xabibulla qizi	
Sug'urta tizimiga raqamli texnologiyalarning ta'siri	133
Uzaqova Kamola Bexzodovna, Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li	
Improving payment services practices in commercial banks: strategies for efficiency and security	138
Mamayusuf Abdusamatov	
Jahon moliya tizimi: asosiy tendensiyalar va rivojlanishning innovasion yo'nalishlari	143
Ataniyazov Jasurbek Xamidovich	
Повышение конкурентоспособности экологического туризма Узбекистана путём развития всесезонных горных туристических центров.....	150
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar tashqi iqtisodiy faoliyatida valyuta operatsiyalarini takomillashtirish	157
Safarov Alisher Ibrohim o'g'li	

Oliy ta'lim tizimini miqdoriy va sifat ko'rsatkichlari asosida baholashning kompleks metodologiyasi.....	163
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi	
Ko'chmas mulkni boshqarish samaradorligini baholashning uslubiy yondashuvlari	167
Mirdjalilova Dildora Shuxratovna	
Xizmatlar sohasini rivojlantirishda kichik biznesning ahamiyati va uning innovatsion rivojlantirishdagi muhim xususiyatlari	173
Ulasova Oygul Baxtiyorovna	
Результаты долгосрочного прогнозирования и стратегического анализа эффективной организации современного управления жилищным фондом.....	178
Бердиева Дилфуза Ахатовна	
Improving long-term assets accounting and auditing	184
Gulboy Yusupov	
Davlat budjeti va xususiy sektor ishtirokida oliy ta'limni moliyalashtirishning optimal modeli.....	189
Bozorov Alisher Ro'zimurodovich	
Xufyona iqtisodiyotni qisqartirishda soliq islohotlari va raqamli texnologiyalar: O'zbekiston tajribasi va xalqaro yondashuvlar.....	193
Choriev Makhmayokub, Karimov Mamurbek, Xamrayev Olimjon, Urazov Mansur	
Bank aksiyalarining bozordagi narx dinamikasi va unga ta'sir etuvchi omillar	200
Nomozov Samandar Shuxrat o'g'li	
Sanoatda rivojlanish kafolati: moliyaviy boshqaruvni raqamli transformatsiya orqali avtomatlashtirish.....	206
To'qlijev Abdirauf Bahodir o'g'li	
Inson kapitalini rivojlantirishning jamiyat farovonligi, aholi daromadlariga ta'siri.....	214
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Анализ конкурентной среды: методология, примеры и этапы процесса.....	219
Садикова Раъно Абдуллаевна	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarning nazariy asoslari va ular bilan ishlash mexanizmining zaruriyati	225
Salixova G.J	
Iqtisodiyotda energiya xavfsizligiga erishishning xorij tajribasi.....	230
Samandarov Og'abek Alisher o'g'li	
Measuring methodologies of influence of the esg factors	235
Tolipova Feruza Alisherovna	
Совершенствование налогового администрирования в условиях экологически устойчивого развития.....	240
Омонов Отажон Журакулович	
Moliyaviy vositalar asosida erkin iqtisodiy zonalarni rivojlantirish strategiyasini takomillashtirish	249
Quziev Ravshan Ramazanovich	
Методологические аспекты внедрения управленческого учета в университетах Узбекистана.....	253
Каршиева Мохинур Олим кизи	
Budjet tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar hisobini takomillashtirish (tibbiyot muassasalari misolida)	257
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
Умные города как фактор экономического развития.....	261
Нозима Кахрамоновна Хакбердиева	
Перспективы зеленого фактора экономического роста в Республики Узбекистан.....	266
Исламова Насиба Улугбек кизи, Абдурашидов Отабек Улугбекович, Мамасалиева Мукаддас Ибадуллаевна	
Qurilish korxonalarida sifat menejmentini joriy qilish mexanizmlarini takomillashtirish	270
Ergashev O'tkir, Saidov Mash'al Samadovich	
Xorazm viloyatida eksportni rivojlantirish uchun potensial imkoniyatlar va ularni baholash.....	275
Fozil Xolmurotov	
Maishiy xizmatlar sohasini davlat tomonidan tartibga solishning nazariy jihatlarini.....	282
Quliyev Begimqul Melikovich	

O'zbekiston hududlarida chakana kreditlashning o'sishi.....	289
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Empowering uzbekistan's grain enterprises: innovative strategies for sustainable growth and operational efficiency.....	292
Kurbanova Dildora Abdurakhmanovna	
Kapital investitsiyalarga doir axborotlarni xususiy kapital to'g'risidagi hisobotda aks ettirish uslubiyatini takomillashtirish	298
Boronov Bobur Farxodovich, Muxammadiev Zarrux Umarovich	
To'qimachilik korxonalarining yashil iqtisodiyotga o'tishi va yengil sanoat korxonalarini muqobil energiyadan samarali foydalanish yo'llari	303
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna, Jalolova Aziza Jalol qizi	
Research on the effects of interest rate, inflation rate and gross domestic product (GDP) on the level of foreign direct investment (FDI) inflows (evidence from Uzbekistan).....	307
Azimov Shakhzod	
Organik mahsulotlar eksportini rag'batlantirishda maqsadli bozorlarga yo'naltirilgan marketing strategiyalari.....	314
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Korxona iqtisodini barqarorligini ta'minlash masalalari.....	319
Abdullayev Maqsud Abdumaxmudovich	
Внедрение инновационных методов управления человеческих ресурсов в строительных компаниях.....	323
Джураева Гузаль Шавкатовна	
Sug'urta zararlarini baholashda sun'iy intellektni qo'llash istiqbollari	328
Shoraximova Zilola Nasirdjonovna	
O'zbekiston Respublikasi mahalliy budjet tizimini moliyalashtirish masalalari	332
Qo'ldoshev Diyor O'rol o'g'li	
Raqamli texnologiyalar asosida raqamli ekotizimlar va ularning biznes-jarayonlarga ta'sirini aniqlashga ilmiy qarashlar tahlili	336
Suvanova Dilnoza Dilmurod qizi	
Innovatsion salohiyatni oshirish asosida qurilish materiallari sanoati korxonalarining boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish	342
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna	
Aholi turmush darajasini dinamik kontekstli normallashtirish va moslashuvchan vaznlar usuli orqali baholash	352
Xolto'rayev Islom Ilhomovich, Ollokulova Feruza Mansurovna	
O'zbekiston Respublikasida xufiyona iqtisodiyotini qisqartirish va mamlakat rivojlanishiga uning ta'siri.....	358
Baxtiyorov Sherali Muzaffarovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalarini aholi tomonidan xarid qilish va kompensatsiya ajratish jarayonlarini raqamlashtirish hamda tizimlar integratsiyasi istiqbollari.....	362
Ochilov Abdujabbor Akramovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirishda chet el tajribasining afzalliklari.....	369
Raxmatullayeva Shaxnoza Xamidovna, Akbarova Iroda Samatovna	
Qurilishda loyiha boshqaruvi konsepsiyasining mazmuni	375
Pulatov Shaxron Axmedovich	
Loyiha budjeti va uning ijrosini ta'minlash masalalari.....	379
Murodova Mohigul Chori qizi, Xamidov Odil Davurovich	
Qishloq xo'jaligidagi chorvachilik tarmog'ining iqtisodiy faoliyatini o'rta muddatli statistik prognozlarini tuzish (Andijon viloyati misolida).....	390
Iskandarov Davlatbek Xursanbekovich, Urishev Baxtiyor Abdusamatovich, Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
Innovatsion faoliyatning iqtisodiy samaradorligini baholash va rivojlantirish yo'llari.....	397
Qurbonov Tolmasjon Namoz o'g'li, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li, Holmirzayeva Gulruh Akbarovna	
Fond bozorida kompaniyaning investitsion jozibadorligini baholash uslubiyoti	403
Yulduz Usmanova	
Jahon bozoriga kirishda elektron bozorlarning ahamiyati	411
Hamroyeva Umida	

Comparative statistical analysis of foreign trade indicators of the Republic of Uzbekistan	415
Abdualilova Bibisora Bakhodir kizi	
Yaxshi korporativ boshqaruv orqali aksiyadorlik jamiyatlarining kapital qiymatini oshirish: metodologik yondashuv.....	423
Urinov Bobur Nasilloevich	
JAS – barqaror qishloq xo'jaligini rivojlantirishning yapon modeli vositasi	423
Baynazarov Elmurod Erkinovich	
Xususiy banklarning depozit operatsiyalarini mustahkamlash yo'llari	435
Olimov Abror Axadjon o'g'li	
The impact of digital financial technologies on the financial system.....	439
Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li, Pardayev Olim Mamayunosovich	
Korxona eksport salohiyatini oshirishning "yashil" marketing mexanizmi	443
To'rayev Shohrux Halimovich	
O'zbekistonda ichki turizmni rivojlantirishda turistik oqim mavsumiyligini boshqarish yo'llari	448
Fayazov Muxiddin Sobirovich	
Sanoat korxonalarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish bo'yicha xalqaro tendensiyalar	453
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Ayollar tadbirkorligining tarixi: O'zbekiston va dunyo bo'yicha rivojlanishi.....	459
Burxanova Sabo Tulanovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida investorlar risklarini pasaytirishni takomillashtirish yo'llari.....	466
Xalilov Umid Ishtemirovich	
Korxona moliyaviy ko'rsatkichlari tahliliga fundamental yondashuv.....	470
Dilshodjon O'rinov, Sanobar Ismoilova	
Iqtisodiy o'zgarishlar davrida korxonalar moliyaviy barqarorligining ta'minlanishi omil va mezonlari	475
Xolbekova Dilobarxon Rasuljon qizi	
Cash accounting as a tool of financial discipline and transparency in the public sector	481
Marqaboyev Sardorbek Abdusalomovich, Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Пути совершенствования практике финансирования социального предпринимательства.....	486
И.Ж.Исаков	
O'zbekistonda an'anaviy resurslar va qayta ishlanadigan energiya manbalarini rivojlantirish imkoniyatlaridan unumli foydalanish	490
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich, Kaxramanova Sevdal Shamsiddin qizi	
Ijtimoiy salohiyat – hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishning boshqaruv obyekti sifatida.....	497
Erkayeva Gulbahor Panjiyevna, Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
Xorazm oziq-ovqat bozorida mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirishda marketing faoliyatlarini baholash usullari	503
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
Переход к зелёной энергетике узбекистана как возможность достижения устойчивого экономического роста	508
Бай Жин Хуан (Bai Jin xuan)	
Изучение условий финансирования проектов международными банками развития	513
Жалилова Барнохон Суръатжонова	
O'zbekiston respublikasi budjet jarayonida budjetlarning ochiqqligi va jamoatchilik ishtirokini oshirish.....	517
Shodmonqulov Temurbek Ulug'bek o'g'li	
Chiqib ketayotgan aktivlarni hisobga olish va baholash masalalari	522
Kuziyeva Dinora Bahodirovna	
Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga ta'siri.....	528
Qo'shbaqov Aybek Shovqiyevich	
Changes in employee benefits and human resource management in accounting system of the Republic of Uzbekistan	535
Ravshanbekov Lazizbek Tolibjon o'g'li, Toshpulatova Munisabonu	

Iqtisodiyot tarmoqlarida suv iste'molini boshqaruvining raqamlashtirish tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish istiqbollari.....	541
Karimov Anvarjon Muqumjonovich	
Теоретические аспекты налогообложения доходов физических лиц на основе всеобщего декларирования	547
Усманова Мухлиса Сагдуллаевна	
Bank tizimini raqamlashtirish va uning bank barqarorligiga ta'siri.....	555
Sayfullayev Jamshidjon Xabibjanovich	
Kambag'allikni qisqartirish va aholi bandligini ta'minlashda tadbirkorlik faoliyatining o'rni.....	560
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
Innovatsion korxonalarda xarajatlar hisobining zamonaviy usullari	565
Turayev Og'abek Kaxramonovich, Ochilov Shavkat Toshmamatovich	
Дополнительные услуги в индустрии гостеприимства как эффективный инструмент продвижения бренда предприятия	570
А.И. Лесников, Д.В. Мамаева	
Преимущества и вызовы перехода на зелёную экономику.....	580
Умарова Гузал Гайратовна, Лапасова Камола Фарход кизи	
Yashil iqtisodiyot sharoitida hududlarda ishlab chiqarish korxonalarining iqtisodiy samaradorligini oshirish	586
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li, Djurayeva Maxliyoxon Xayrullayevna	
Yashil iqtisodiy o'sishni ta'minlashda bevosita soliqlar rolini oshirish masalalari.....	591
Abdullayev Dilmurod Aliyar o'g'li	
The main directions for improving innovative activities in agriculture	598
Aytmuratova Miyrigul Zhalgasovna	
Klaster tizimi orqali O'zbekistonda qishloq xo'jaligining iqtisodiy o'sishi	605
Xaydarov Sardor Komil o'g'li	
Inklyuziv ta'lim: adolatli va teng jamiyat sari.....	610
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
Yashil iqtisodiyot: muammo va yechimlar	615
Boymatov Xoliyor Qurbonovich	
Issues of using foreign loans in the development of the transport system in the Republic of Uzbekistan	621
Alimov Ilhomjon Ikromovich	
Проблемы и резервы развития пищевой промышленности в экспортном направлении.....	628
Ўролова Севара Бехзод кизи	
Оценка степени риска инновационной деятельности.....	634
Алиева Эльнара Аметовна	
Yashil innovatsiyalar, ularning turlari va omillari.....	638
Maxkamova Sayyora Shokirovna	
Qishloq xo'jaligida transport tizimidan samarali foydalanishning nazariy asoslari.....	641
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Soliq ma'murchiligida nazorat funksiyasi va unda kameral soliq tekshiruvi hamda takomillashtirish yo'llari.....	648
Hujamuradov Abrorbek Ro'zimurat o'g'li	
Sanoat korxonalarida xarajatlarni mahsulot tannarxiga taqsimlash metodologiyasini takomillashtirish istiqbollari	653
Safarov Javohir Ismoilovich	
Moliyaviy hisobotlarni shakllantirishda milliy standartlarni xalqaro standartlarga uyg'unlashtirish masalalari	659
G'aniyev Zafar Usanovich	
Ta'lim kreditini moliyalashtirish jamg'armasi faoliyati.....	666
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
Tibbiyot muassasalarining moliyaviy ta'minoti va resurslardan foydalanish mexanizmlariga ta'sir qiluvchi omillar	670
Elmurodov G'ayratjon Abdumurodovich	
Tourism finance for sustainability: investing in green futures	674
Tashpulatov Sadriddin Sayfulloevich	

Ta'lim jarayonlarini boshqarishda mobil texnologiyalar	681
Esonova Mohiraxon Sodiqjon qizi, Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Sherzodbek Nabiyev Nurmuhammad o'g'li	
Banklarda risklarni nazorat qilishning amaliyoti	686
Jumanazarov Muzaffar Jumanazar o'g'li	
Налоговые реформы в Узбекистане: вызовы, достижения и перспективы	692
Садиков Искандар Гайратович, Буранова Лола Вахобовна	
Turizm xizmatlari samaradorligini baholash usullari va vositalari tahlili	704
Jiyanov Uktam Panjiyevich	
Korxona va tashkilotlarda xodimlarni boshqarish strategiyasi	712
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarini menejerlik faoliyatiga tayyorlashning ahamiyati	716
Dusmaxamedov Abduljalil Abdusabirovich	
Davlat korxonasini xo'jalik jamiyatiga o'zgartirishning foydali jihatlari	720
Z.D. Sanjarov	
The role and main types of agricultural tourism in Uzbekistan	724
M.Xolmuratova, G.N.Tojiyeva	
Цифровые технологии как драйвер повышения эффективности банковского маркетинга	727
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Маннабова Хулкар Фарход кизи	
Потребительская стоимость товаров в условиях экономики Узбекистана	735
Мусаева Шоира Азимовна	
Valyuta risklarini boshqarishda metching siyosatining ahamiyatini oshirish	739
Yahuyayev Ziyodilla Lutfullayevich	
Yangi o'zbekiston iqtisodiyotida xususiy tadbirkorlikning roli va ahamiyati	744
Azimova Shoxista Salohiddinovna	
Improving the methodology for assessing the financial stability of banks	750
Sharipova N.H.	
Инструменты стратегического планирования и прогнозирования в управлении ООО "МТЕ ТЕХНИК": оценка и повышение финансовой стабильности	757
Нишоновна Муниса Одилжон кизи	
Актуальные вопросы налоговой политики	763
Бердыева Угулой Абдурахмоновна	
Ilm-fanni moliyalashtirish va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi	768
Ramazonov Javohir Bekzod o'g'li	
Jizzax viloyatida ekologik, rekreatsiya turizmlarini rivojlantirishning iqtisodiy samaradorligini baholash va uni prognozlashtirish	773
G'apparov Azim Qayumovich	
Qashqadaryo viloyatida ekologik va yashil texnologiyalarga kiritilayotgan investitsiyalar	781
Meylikov Fazliddin Abduhalim o'g'li, Buriyev Shaxbos Baxtiyorovich	
Biznes subyektlari auditida soddalashtirilgan moliyaviy hisobot tayyorlash usulini qo'llash xususiyatlari	786
Tajekeev Ziyatdin Kobeysinovich	
Biznes jarayonlarni modellashtirishning nazariy asoslari	791
Mullajonova (Matchanova) Shaxsanam Taxirovna	
Raqamli xizmatlar bozori: elektron tijorat orqali xizmat ko'rsatishning yangi bosqichlari	796
Maxammadaliyeva Muslimaxon Sherali Qizi	
"Yashil iqtisodiyot"ga o'tish zaruriyati va uni barqarorlashtirishning ahamiyati	800
Musurmankulova Gulchehra Isabekovna	
Ekologik turizm nuqtai nazaridan turizm marketingining usullari va asosiy vositalarining xususiyatlari	806
Yokubjonova Xulkarbonu Yokubovna	
O'zbekiston iqtisodiyotida turizmning o'rni va rivojlanish istiqbollari	815
Qosimova Fazilat, Kalandarov Ravshan	
Korporativ strategiyani ishlab chiqish bosqichlarining tahlili	819
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Abduvasiyeva Marjona Anvarovna	

Mamlakatimiz turizmini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha o'tkazilayotgan islohotlarning o'rni.....	823
Ayubov Ilyos Ilxomovich, Nuridinov Bexruz Akbar o'g'li	
Hududlarda tadbirkorlarning islomiy investitsiyalardan foydalanish niyatlariga undovchi omillarning empirik tadqiqoti.....	829
Irgasheva Gulbahor	
Davlat vositalari yordamida innovatsion faoliyatni moliyaviy rag'batlantirish yo'nalishlari	836
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Важность качества управления на предприятиях общественного питания.....	842
Абдуллаева Зульфия Иззатовна, Махмудов Суннатжон Абдужаббор Угли	
O'zbekistonda "yashil" moliyalashtirishni rivojlantirish yo'nalishlari	848
Shaislamova Nargiza Qabilovna	
Mahalliy budjetning qo'shimcha daromadlarini shakillantirish yo'nalishlari.....	856
Yuldashev Javohirbek Ikromjon o'g'li	
Davlat moliyaviy nazoratida axborot texnologiyalaridan foydalanishni kengaytirish masalalari	860
Ro'zimatova Nigora Abdullaevna	
Принципы «справедливой стоимости» в мсфо: достоинства и проблемы применения в банках узбекистана	869
Айтмуродова Рушана Бахтиеровна	
Yashil iqtisodiyot loyihalarini moliyalashtirishning nazariy jihatlari	876
Allaberganova Asalxon Kadirovna	
Davlat moliyaviy nazoratini tashkil etish hamda amalga oshirish tartibini takomillashtirish	880
Xasanov Ruslan Raxmatovich	
Yirik soliq to'lovchilar va ularning investitsiyaviy faolligini investitsiyaviy chegirmalar orqali rag'batlantirish	883
Tohirov Shuhrat Niyoz o'g'li	
MHXS bo'yicha moliyaviy hisobot tayyorlashda foydalaniladigan tuzatuvchi buxgalteriya yozuvlar.....	888
Sheraliyev Xayrulla Karimovich	
Qurilish korxonalarida investitsiyalarni boshqarishning xorijiy tajribalari va ularni mamlakatimizda foydalanish yo'llari	894
Karimov Inomjon Ortikbaevich	
Davlat xaridini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy amaliyati va uni iqtisodiyotga ta'siri.....	900
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Влияние технологических инноваций на международные финансовые рынки, а также на финансовый рынок нашего государства.....	904
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
Strategic development of global companies in modern conditions.....	909
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Hududlarda sog'liqni saqlash tizimi asosiy ko'rsatkichlarini noaniq modellashtirish yordamida kompleks baholash.....	914
Ismoilova Difuza Ibodullayevna	
Tijorat banklari faoliyatini transformatsiyalashuv jarayonlarini takomillashtirish.....	923
Kulboyeva Nargiz Majitovna	
Сущность и причины возникновения проблемных кредитов	929
Улмасой Ахмедова Хусан кизи	
The use of digitalization and technologies in updating credit policy.....	934
Otabek Ma'mirjon ogli Azimov	
Финансовое моделирование сценариев развития предприятия с использованием методов многокритериального принятия решений (МКПР).....	938
Axmedov Akbarali Sultonmurodovich, Yuldosheva Gulnoza Abdinabievna	
Yuqori samarali energiya tejash texnologiyalari va katalizga asoslangan konversiya jarayonlari.....	945
Yusupov Ulug'bek Mamayusupovich	
Kambag'allikni kamaytirish maqsadida aholining ijtimoiy himoyalash mexanizmini takomillashtirish	951
Kasimova Gulyar Axmatovna	

Tijorat banklarida foiz riski muammosi	957
Turdiyev Abdulhakim Kulbazarovich	
Milliy mahsulotlarni tashqi bozorlarga olib chiqishdagi to'siqlarni bartaraf qilish choralari.....	964
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni moliyalashtirish usullari.....	970
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
O'zbekistonda mehmonxonalarda ovqatlantirish xizmatlarini takomillashtirish konsepsiyasi: strategik yondashuv.....	974
Yaxshiyev Xusniddin Tolibovich	
O'zbekiston sanoatida "yashil texnologiyalar" dan foydalanish va barqaror rivojlanish.....	979
Ubaydullaeva Gulchehra Erkabaevna	
Sanoat korxonalarida resurslarini rejalashtirish (ERP) tizimlarini joriy etishning orqali iqtisodiy samaradorlikni ta'minlash yo'llari	985
Azizov Abdulla Abdisalamovich	
Yashil texnologiyalar asosida sanoatni modernizatsiya qilish	990
Muftaydinov Mansur Kiyomidinovich	
Ta'lim va ilm-fan rivoji – taraqqiyot garovi	995
Jamalova Gulnora Gulomovna	
Yashil iqtisodiyot sharoitida turizm sektorida barqaror bandlikni ta'minlash masalalari	1000
To'rabekov Sohijon Sherboy o'g'li	
Yashil energitikasi integratsiya qilish va energiya samaradorligini oshirishning zamonaviy usuli (aqlli tarmoqlar-smart grids)	1007
Karimova Salima Elamonovna	
Yashil iqtisodiyot sharoitida soliqlarni raqamlashtirishni takomillashtirish	1012
Jo'rayev Botir Abdiyevich	
Yashil iqtisodiyotda tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish samaradorligi (TEM ko'rsatkichlar izohi)	1018
Sharifova Nargiza Djurayevna	
Экономическое образование молодёжи основа будущего страны.....	1023
Айматова Фарида, Айтиниязова Наргиза	
Biznes turizmining bugungi kundagi rivojlanish tendensiyasi.....	1028
Yangiyeva Sabrina Ixtiyorovna, Daniyarova Feruza Bahriddinovna	
Особенности кредитования сельскохозяйственных организаций и этапы его развития.....	1032
Ж.Я.Нуриллаев	
Xorijiy tajriba asosida O'zbekiston yashil iqtisodiyotini takomillashtirish yo'llari.....	1039
Xikmatova Husnora Fatxulla qizi	
Yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli	1045
Umarov Muzaffar Yusupbayevich, Otamurodov Rasulbek Batirovich, Xaitbayev Jasurbek Otaxanovich, Atadjanov Kadambay Sapayevich	
Mintaqada raqamli transformatsiya rivojlanishida moliyaviy texnologiyalarning ahamiyati.....	1052
Rustamov Jasurbek Ravshanbek o'g'li	
Tijorat banklaridan olingan kreditni qaytarishda foiz stavkalari ta'sirining tahlili.....	1058
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov.A.V	
Tabiiy va sun'iy tolalarning ekologik ta'siri va yashil ishlab chiqarish texnologiyalariga o'tish bosqichlari.....	1066
Raximov Furqat Jalalovich	
Maishiy kimyo tovarlari B2B taqsimotida chakana savdo tarmoqlari bilan marketing asosidagi strategik hamkorlik	1071
Ro'ziyeva Farzona Komiljon qizi	
Мировой финансовый кризис и его влияния на состояние экономики Узбекистана	1076
Раупова Мхлисахон Ибрахимжон кизи	
Uzoq muddatli aktivlar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish.....	1087
Hakimov Faxritdin Abdusattorovich	
O'zbekistonda tadbirkorlikni rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari	1093
Djo'rayeva Lola Abdugabbarovna	

Yo'l qurilish tashkilotlarida yo'l qurilish ko'lamini oshirib, samarali resurslar taqsimotini ishlab chiqish.....	1099
Raximov Dilshodjon Turdiali o'g'li	
Ilg'or xorij tajribalaridan O'zbekiston amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	1104
Karimova Komila Daniyarovna	
Ichki audit samaradorligini tahlil qilish metodologiyasi.....	1111
I.G'.Isroilov	
Выведение практического сотрудничества на качественно новый уровень государств центрально-азиатского региона в укреплении концепции «зеленой экономики» в эпоху глобализации.....	1117
Парпиева Наргиза Тахировна	
Kimyo sanoati korxonalarida lean production konsepsiyasidan foydalanish istiqbollari	1122
Gulbayeva Feruza Islomovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida auditorlik xizmatlarining ahamiyati.....	1127
Maxmudov Saidjamol Kadirjanovich	
Tijorat banklari resurs bazasini mustahkamlash yo'llari	1131
Allaberganov Sirojali Saxatovich	
Теоретические основы формирования понятия «финансовая стабильность» Часть II	1143
Алиева Сусанна Сейрановна	
O'zbekiston moliya tizimini raqamlashtirishning rivojlanish tendensiyalari.....	1148
Tashmatova Rano Gaibovna, Qodirov Nurhayot Normuhammad o'g'li	
Theoretical basis of the use of modern information technologies in accounting	1154
Annayev Abdurasul Abdurashidovich, Tojiboyev Jasurbek Shavkat o'g'li, Rustamov Suxrob Asror o'g'li	
Moliyaviy bozorlar chayqalmoqda: investorlar uchun yangi signalmi?	1158
Xushvaqov Islombek Muxammadi o'g'li, Yaxshiboyev Jahongir Abdualimovich	
Yashil moliyalashtirish va esg samaradorligining iqtisodiyot barqarorligidagi o'rni.....	1166
Yusupov Sherzodbek Baxtiyor o'g'li, Atadjanov Kadambay Sapayevich, Madraimov Xabibulla Madaminovich	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni kamaytirish bo'yicha tizimlarni takomillashtirish yo'llari	1170
Bekmurodova Mahbuba Mahmudovna	
Maqola: Globalizatsiyada inson resurslarini boshqarishda raqamli transformatsiyaning rejasini tuzish	1177
Salimjonova Gulhayo Asliddin qizi, Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Nabiye Sherzodbek Nurmuhammad o'g'li	
Turizm sanoatida Internet-marketing vositalari va ulardan samarali foydalanish	1182
Babaev Jo'rabek	
Ishlab chiqarishni boshqarishda mahsulot tannarxini kalkulyatsiya qilishning ahamiyati	1190
Asqarova Lobarxon Usmanjanovna	
O'zbekistonda ichki turizm faoliyatini rivojlantirishda transport infratuzilmasini boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy jihatlarini	1194
Turopov Maqsudjon	
Kichik biznes faoliyatini rivojlantirishda soliq siyosatini takomillashtirishning ahamiyati	1199
Abdurahmonov Abdumalik Abdug'ani o'g'li	
Madaniy-tomosha xizmatlarining tahlili va uni rivojlantirish yo'llari	1204
Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Цифровизация экономики и генезис стран мирового хозяйства	1211
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
“Oila va xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi” faoliyati	1216
Xushmurodov Baxtiyor Turg'un o'g'li	
Soliq stavkalarini tabaqalashtirish asosida soliq to'lovchilar iqtisodiy faoliyatini tartibga solish mexanizmlari.....	1220
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish va barqaror rivojlanishga ta'sir etuvchi omillar	1223
Xamdamov Shoh-Jahon Rahmat o'g'li	
Mintaqaning eksport salohiyati tahlili asosida istiqbolli y'nalishlarni aniqlash (Xorazm viloyati misolida).....	1229
Ibadullayev Ergash Bakturdiyevich	

Uy-joy kommunal xo'jaligini mintaqada innovatsion rivojlantirishni boshqaruvi	1235
Adilova Yulduz Shavkatovna	
Bank tizimi likvidligini ta'minlash vositalari va usullarini takomillashtirish	1239
Poyonov Bobir Bekmurod o'g'li	
Milliy brendlarni shakllantirish orqali tashqi bozorlarda raqobatbardoshlikni oshirish	1245
Muratbaeva Eleonora Muxamedjan qizi	
Charm mahsulotlaridan tayyorlangan bolalar transformatsion sumka ishlab chiqarish iqtisodiy samaradorligi	1250
Ismailov Nurulla Tuychibayevich	
O'zbekistonda qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyati: iqtisodiy tahlil va islohotlar zarurati	1256
Raximov Ilyos Ikramovich	
Yoqilg'i-energetika kompleksida innovatsion salohiyatni oshirish strategiyasi.....	1262
Nabiyeva Saidaxon Abduvaxabovna	
Banklarda moliyaviy xavfsizlik kategoriyasining evolyusiyasi.....	1268
Qobilov Muxammad Ayubxon Yusufjon o'g'li	
Развитие системы бухгалтерского учёта и отчётности на современном этапе	1273
Мамажонов Акрамжон Тургунович, Юсупова Малика Ботиралиевна	
Практика банковского кредитования предпринимательских субъектов сферы услуг в германии	1279
Мукарова Сарвиноз Маликовна, Каримова Азиза Махомадризовна	
Статистический анализ теневой экономики в узбекистане	1283
Кошанов Абдимурат Азат ули, Абдиразакова Асемай Жандулла кизи	
The importance of using digital technologies in business	1288
Makhmudova Munisakhon Abbos qizi	
0,4 kv kuchlanishdan ta'minlanuvchi suv nasoslarini tarmoq faza kuchlanishi yo'qolishidan himoyalash.....	1292
Xalikova Xurshida Abdullayevna, Nurova Malika Abduzairovna, Mustayev Ruslan Aktamovich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruv tizimining samaradorligini oshirish	1297
Dexkonova Sayidaxon Nurmuxammatovna	
Ijtimoiy-iqtisodiyot va markaziy osiyo mamlakatlari ijtimoiy sohada	1302
Usmanxo'jayeva Surayyo Muxtarovna	
Aksiyalarni ommaviy joylashtirish amaliyotini tashkil etish va o'tkazish bosqichlari	1307
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
Approaches to effective management of tax liabilities through tax auditing	1311
Abdullayev Abror Bozarboevich	
Tijorat banklarida aktivlarni sekyuritizatsiyalash tizimini takomillashtirish.....	1316
Axmedov Akbarali Sultonmurodovich	
Tashqi va ichki omillar ta'sirini hisobga olgan holda korxona moliyaviy holati barqarorligining tahlili	1325
Eshkuvatov Azizjon Baxtiyorovich	
Tijorat banklari tomonidan ajratilayotgan kreditlarning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli	1330
Masharipov Rasulbek Jo'rabekovich	
Sun'iy intellekt asosida bank tizimini modernizasiya qilish va samaradorligini oshirish	1333
Boykulov Baxriddin Karshievich	
Aksiyadorlik jamiyatlarini moliyalashtirish manbalaridan samarali foydalanish.....	1338
Arifjanova Yayraxon Usmonxo'jayevna	
Ipoteka obligatsiyalarining mamlakat iqtisodiyotining o'sishidagi ahamiyati hamda mazkur obligatsiyalar bilan bog'liq risklar	1343
Ibrohimov Yorqinjon To'liqin o'g'li	
Анализ спроса и потребительского поведения на продукцию, выращенную гидропонным методом	1349
Дурманов Акмал Шаймарданович	
Global moliyaviy inqirozlar sharoitida aholi daromadlarining barqarorligini ta'minlash strategiyalari.....	1355
Qurbanov Ulug'bek Erkinovich, Nutfullayev Shohrux Mexli o'g'li	

“O‘zbekistonning “yashil iqtisodiyot”ga o‘tish strategiyasi: mavjud muammo va istiqbolli imkoniyatlar”	1359
Ismailov Dilshod Anvarjonovich, Akramova Aziza Abduvohidovna	
Aksiyadorlik jamiyatlarida davlat xaridlarini tashkil etish amaliyotini takomillashtirish.....	1366
Saidaxmedova Aida Mirzayevna	
O‘zbekistonda ekologik turizmni rivojlantirish masalalari	1372
Abduraxmonova Ziyoda Abdullayevna	
Netto ish haqini hisoblashning innovatsion usullari.....	1378
Mirmahmudov Murod Ismatovich	
Xizmat ko‘rsatish sohasida tadbirkorlik: iqtisodiy va ijtimoiy istiqbollar	1383
Xaydarova Shoxista Davranovna	
Texnologiya fanida sun‘iy intellekt va kompyuter texnologiyalaridan foydalanish	1388
Ashurov Nazar Raxmatullaevich	
Korporativ xaridlarni amalga oshirishdagi byurokratik to‘siqlar va ularni bartaraf etish usullari	1391
Qurbanov Shohboz Lutfillayevich	
Yashil yondashuvlar asosida barqaror iqtisodiyotni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	1396
Ubaydullaev No‘monjon Isroilovich	
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini SWOT va pestel tahlil qilish orqali iqtisodiy bashoratlash.....	1401
Karimova Maftuna Nurdinovna	
O‘tkir revmatik isitmasi bor bolalarda kardiometriya ko‘rsatkichlarining statistik tahlili	1407
Muxamadiyeva Lola Atamuradovna	
Ways to develop digital economy and electronic government in UZBEKISTAN	1418
Nuriddinova Dilshodaxon Abdulla kizi	
O‘zbekistonda hayot sug‘urtasining joriy etilishi va unga ta’sir etuvchi demografik omillar ta’siri.....	1422
Mirzamahmudova Madina Odiljon qizi	
Global iqlim o‘zgarishining turizm sektoriga ta’siri: muvofiqlashtirish va barqarorlikka erishish strategiyalari	1428
Karimova Shaxnoza Uktamovna	
Prospects for the development of islamic microfinance services in uzbekistan.....	1433
Sadullaeva Gulnoza Usmanovna	
Global iqlim o‘zgarishi riski uning mamlakat iqtisodiyoti moliyaviy sektoriga ta’siri	1439
Baratov Sa’dulla Norjigit o‘g‘li, Jo‘rayev Behzod Nuraliyevich	
Перспективы унификации налогов на землю и имущество	1444
Акбарова Нилуфар Нейматжановна	
Banklarda xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS) asosida hisobot tuzish tartibi	1449
Arziboyeva Ravzaxon Sattarovna	
Kichik biznes subyektlari iqtisodiy xavfsizligini ta’minlash mexanizmini takomillashtirish	1454
Akbarov Abdulhamid Akmal o‘g‘li	
O‘zbekiston Respublikasi hududlarida demografik jarayonlarning dinamikasi tahlili	1458
Xamitova Mavluda Sindarovna	
Ta’minot zanjirlarini boshqarishda big datadan foydalanishni afzalliklari	1463
Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich, Quryazov Quryozbek Ergash o‘g‘li	
Yashil texnologiyalardan keng foydalanish – yashil investitsiyalarning poydevori.....	1467
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich	
Raqamli transformatsiya sharoitida tijorat banklarining strategik boshqaruv tizimini takomillashtirish yo‘llari.....	1470
Umurov Jasurbek Jamil o‘g‘li	
Digital neighbourhood contexts in youth employment and competency frameworks	1474
Gulsara Ostonaikulova	
Роль организации антимонопольной политики в национальной экономике в обеспечении экономической безопасности и конкурентоспособности.....	1482
Глазова Марина Викторовна	
Rivojlangan sug‘urta bozorlarida investisiya faoliyati tahlili.....	1487
Suyunov Isomiddin Tilovkobilovich	

O'zbekiston respublikasida qurilish kompleksining hozirgi holati va asosiy rivojlanish tendensiyalari.....	1491
Muxibova Guli Yarkinovna	
Aholining turmush farovonligini oshirishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning roli	1496
Ostanova Nargiza Baratovna	
Tadbirkorlik faoliyatini boshqarishda rahbarlik uslubi: demokratik rahbarlar	1508
Amonov Mehridin Oromiddinovich	
Korxonlarni rivojlantirishda yashil iqtisodiyot mexanizmlarini joriy etish	1513
Yusupov Bekzod Ulugbekovich	
O'zbekistonda sog'lomlashtirish turizmi infratuzilmasini rivojlantirishni ko'p omilli ekonometrik modellashtirish asosida prognozlash	1517
Norchayev Asatullo Norbo'tayevich	
"Ijtimoiy himoya" kategoriyasiga qaratilgan nazariy qarashlar evolyusiyasi	1526
Bobonov N.H	
Majburiyatlar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirishning nazariy asoslari.....	1532
Ikromova Odinaxon	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish sifatini oshirishda raqamli xizmatlarning obyektiv zarurati	1537
Norov Murodjon Mahmudovich	
Oliy ta'lim xizmatlari mohiyati va rivojlanish nazariyasi.....	1541
Iskandarov Shahboz Shavkat o'g'li	
Davlat-xususiy sheriklikka oid ilmiy yondashuv va qarashlarning rivojlanish tendensiyalari	1545
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIKKA OID ILMIY YONDASHUV VA QARASHLARNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI

O'ktamova Nargiza Narzulla qizi

TDIU mustaqil izlanuvchi

uktamova.nargiza@mail.ru

ORCID: 0009-0004-0047-7543

Annotatsiya: Mazkur maqolada davlat-xususiy sheriklik (DXSh)ning nazariy asoslari, huquqiy mexanizmlari va iqtisodiy samaradorligi o'rganiladi. DXSh infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish, innovatsiyalarni joriy etish va davlat xizmatlarini takomillashtirishda muhim vosita sifatida baholanadi. Tadqiqot davomida xalqaro tajriba tahlili orqali risklarni taqsimlash, investitsiyalarni jalb qilish va DXShning boshqaruv mexanizmlari ko'rib chiqildi. Yakunda samaradorlikni oshirishga doir tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so'zlar: Davlat-xususiy sheriklik, infratuzilma, investitsiyalar, risklarni taqsimlash, davlat xizmatlari, huquqiy mexanizmlar.

Abstract: This article explores the theoretical and legal foundations of public-private partnerships (PPP) and their role in economic development. PPPs are assessed as effective tools for infrastructure financing, investment attraction, and enhancing public service delivery. The study analyzes international practices to examine risk-sharing models, financing mechanisms, and organizational structures. The paper concludes with practical recommendations to improve PPP efficiency and sustainability.

Key words: Public-private partnership, infrastructure, investments, risk-sharing, public services, legal mechanisms.

Аннотация: В статье рассматриваются теоретические и правовые основы государственно-частного партнёрства (ГЧП), а также его роль в экономике. ГЧП анализируется как эффективный механизм для привлечения инвестиций, развития инфраструктуры и повышения качества государственных услуг. На основе международного опыта выявлены особенности распределения рисков, организационных моделей и финансовых механизмов. В заключение даны рекомендации по повышению эффективности реализации ГЧП.

Ключевые слова: государственно-частное партнёрство, инфраструктура, инвестиции, распределение рисков, государственные услуги, правовые механизмы.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida sodir bo'layotgan chuqur tarkibiy o'zgarishlar, xususan, texnologik taraqqiyot va iqtisodiy jarayonlarning murakkablashuvi fonida korporativ boshqaruv hamda infratuzilma tizimlarining takomillashuvi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Davlat sektorining doimiy ravishda ortib borayotgan ijtimoiy va iqtisodiy xarajatlarini qoplash, infratuzilmani zamon talablariga mos rivojlantirish uchun barqaror moliyaviy manbalarni jalb etish zarurati ortmoqda. Bu esa xususiy sektor ishtirokini ta'minlaydigan muqobil yechimlar, xususan, davlat-xususiy sheriklik (DXSh) modelining dolzarbligini oshirmoqda.

Tarixiy tajriba shuni ko'rsatadiki, rivojlangan davlatlar iqtisodiy taraqqiyot va demografik o'sishni qo'llab-quvvatlash maqsadida infratuzilmani rivojlantirishga salmoqli moliyaviy resurslarni yo'naltirgan. Ana shunday sharoitda DXSh modeli davlat va xususiy sektor o'rtasidagi o'zaro manfaatli hamkorlikni shakllantiruvchi

mexanizm sifatida qaraladi. Ushbu model risk va foyda elementlarini muvozanatli taqsimlash orqali infratuzilmani rivojlantirish va ijtimoiy xizmatlar sifatini oshirishga xizmat qiladi. Zamonaviy iqtisodiy nazariya va amaliyotda DXSh barqaror iqtisodiy rivojlanish va milliy raqobatbardoshlikni oshirishning strategik vositasi sifatida e'tirof etilmoqda.

DXSh konsepsiyasi tarixan turli mamlakatlarda o'ziga xos shakllangan. Qadimgi sivilizatsiyalar davridayoq davlat obyektlarini xususiy boshqaruvga topshirish tajribalari mavjud bo'lgan. Masalan, Qadimgi Yunoniston, Rim va Bobil davlatlarida ayrim infratuzilma obyektlari xususiy tuzilmalarga ishonib topshirilgan¹ Rim imperiyasida soliq yig'ish jarayonini mytarlar amalga oshirgan, ular bu huquqni davlatdan xarid qilgan, shuningdek, yer resurslari va foydali qazilmalarni o'zlashtirish huquqlari ham xususiy shaxslarga berilgan.

AQShda DXSh amaliyoti XX asrning 1950-yillarida ta'lim dasturlarini moliyalashtirishda paydo bo'lib, 1960-yillarda shaharsozlik va ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirishga tatbiq etila boshlandi².

G'arbiy Yevropada esa bu model XVI asrdayoq, xususan, 1552-yilda Fransiya qiroli Genrix II tomonidan koncessiya asosida kanal qurilishi loyihasi orqali shakllangan. XIX asrda Parijdagi Eyfel minorasining moliyalashtirilishi ham DXSh asosida amalga oshirilgan edi.

Buyuk Britaniyada XVII asr o'rtalarida yo'l infratuzilmasini rivojlantirish uchun xususiy sektor ishtirokida infratuzilma ob'ektlarini qurish va ulardan foydalanish uchun to'lovlar joriy etilgan³.

Rivojlanayotgan mamlakatlarda esa DXSh modeli XX asr oxirgi choragida keng tarqalgan. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, 1990–2003-yillar oralig'ida umumiy qiymati 2,8 trillion AQSh dollarini tashkil etuvchi 2750 ta DXSh loyihasi amalga oshirilgan bo'lib, ulardan 47 foizi Lotin Amerikasi va Karib havzasida qayd etilgan, Chili va Meksika esa yetakchi ishtirokchi davlatlar sifatida e'tirof etilgan⁴.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Tadqiqotimiz natijalariga tayanib aytish mumkinki, davlat-xususiy sheriklik (DXSh) tushunchasining qamroviga oid yagona yondashuv mavjud emas. Keng talqinda DXSh nafaqat iqtisodiyot, balki siyosat, madaniyat, ilm-fan va boshqa sohalarda ham davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni o'z ichiga oladi.

DXShning turli shakl va modellar asosida amalga oshirilishi ushbu hamkorlikning funksional xilma-xilligini ifodalaydi. Zamonaviy adabiyotlarda quyidagi asosiy DXSh modellarining mavjudligi ko'rsatilgan:

- Design-Build (DB) – “Loyiha yaratish – Qurilish” modeli. Bu shaklda xususiy sektor davlat ehtiyojlarini qondirish maqsadida infratuzilma obyektlarini loyihalashtiradi va quradi, biroq mulk huquqi davlat tasarrufida qoladi.

- Operation & Maintenance (O&M) – “Ekspluatatsiya va texnik xizmat ko'rsatish” modeli. Xususiy operator davlatga tegishli obyektlarda belgilangan muddatda shartnoma asosida xizmat ko'rsatadi.

- Design-Build-Finance-Operate (DBFO) – “Loyiha yaratish – Qurilish – Moliyalashtirish – Ekspluatatsiya” modeli. Ushbu modelda xususiy sektor obyektini qurish, moliyalashtirish va boshqarish majburiyatini oladi. Shartnoma muddati tugagach, obyekt davlatga topshiriladi.

- Build-Operate-Transfer (BOT) – “Qurilish – Ekspluatatsiya – O'tkazish” modeli. Xususiy sektor infratuzilma obyektini quradi, ekspluatatsiya qiladi va foydalanuvchilardan to'lov yig'ish orqali xarajatlarini qoplaydi. Shartnoma muddati tugagach, obyekt davlatga o'tkaziladi.

- Buy-Build-Operate (BBO) – “Sotib olish – Qurilish – Ekspluatatsiya” modeli. Bu modelda xususiy sektor mavjud davlat obyektini sotib olib, uni modernizatsiya qiladi va belgilangan muddat davomida xizmat ko'rsatadi.

- Build-Own-Operate (BOO) – “Qurilish – Egallik – Ekspluatatsiya” modeli. Ushbu modelda xususiy sektor infratuzilma obyektini quradi, moliyalashtiradi va uni o'z tasarrufida saqlab qolgan holda ekspluatatsiya qiladi⁵.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda davlat-xususiy sheriklik (DXSh) sohasiga oid ilmiy va amaliy manbalar, rasmiy qonunchilik hujjatlari, xalqaro tashkilotlar hisobotlari hamda statistik ko'rsatkichlar tahlil qilindi. Ma'lumotlar kontent tahlili, taqqoslama usul va statistik dinamik tahlil asosida umumlashtirilib, O'zbekiston va xalqaro tajriba asosida DXShning samaradorlik ko'rsatkichlari baholandi.

1. Механизмы государственно-частного партнерства. Теория и практика: учебник и практикум для вузов / Е. И. Марковская [и др.] под общей редакцией Е. И. Марковской. – Москва: Издательство Юрайт, 2019. – 491 с. – (Высшее образование).
2. “Overview of PPP experience” Toolkit for public-private partnerships in roads & highways. Module 1: overview and diagnosis uPdaTed march 2009.
3. В.А. Сухих, М.Н. Руденко, Е.Д. Оборина. К вопросу о понятии и сущности государственно-частного партнерства // Научно-технические ведомости СПбГПУ. Экономические науки № 2 (168) 2013.
4. WTO Introduction to public private partnerships. https://ieg.worldbankgroup.org/sites/default/files/Data/reports/chapters/ppp_chap1_0.pdf
5. Юсупов Н, Карабаев Ф «Теория и практика государственно-частного партнерства» учебный модуль. Ташкент – 2013, 124 с.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik (DXSh) institutining huquqiy asoslari O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi O'RQ-537-sonli Qonun bilan mustahkamlandi. Ushbu huquqiy asos davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik orqali samarali investitsiya muhitini shakllantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, energetika, sog'liqni saqlash, ta'lim, transport kabi strategik sohalarida DXSh loyihalarini ishlab chiqish va ularni amalga oshirish faol ravishda rag'batlantirilmoqda.

2024-yil 2-may kuni bo'lib o'tgan Uchinchi Toshkent xalqaro investitsiya forumida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, oxirgi yillarda mamlakatimizda 60 milliard AQSh dollardan ziyod xorijiy investitsiyalar o'zlashtirildi. Shuningdek, xalqaro moliya institutlari tomonidan 14 milliard AQSh dollaridan ortiq mablag' ijtimoiy va infratuzilma sohalariga jalb etildi. 2025-yil 2-fevral holatiga ko'ra, aynan davlat va xususiy sektor hamkorligida umumiy qiymati 354 020 126,52 million so'm bo'lgan 2 648 ta loyiha amalga oshirilgan yoki amalga oshirilmoqda.⁷

Ushbu ko'rsatkichlar DXSh mexanizmlarining mamlakat iqtisodiy taraqqiyotidagi strategik rolini yaqqol namoyon etadi. Mazkur jarayonni tizimli ravishda rivojlantirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasida 2024 – 2030-yillarda davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-308-sonli qarorni imzolagan. Ushbu hujjatda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida"gi PF-158-sonli Farmoni doirasida 2030-yilgacha DXSh loyihalariga kamida 30 milliard AQSh dollari miqdorida xususiy investitsiyalarni jalb etish belgilangan. Shuningdek, yuqori iqtisodiy o'sish sur'atlarini ta'minlash maqsadida ijtimoiy va iqtisodiy infratuzilmani hududlar kesimida rivojlantirish, elektr energiyasi ishlab chiqarish sohasidagi DXSh tajribasini boshqa yo'nalishlarga ham tatbiq etish rejalashtirilgan.

Bugungi kunda DXSh modeli davlat infratuzilmasini modernizatsiya qilish va xususiy investitsiyalarni jalb etishning samarali usuli sifatida tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. 2024-yil 16-yanvar kuni bo'lib o'tgan videoselektor yig'ilishida Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev investitsiyalar va eksport ko'rsatkichlari borasida quyidagi ma'lumotlarni taqdim etdi:

- Yalpi ichki mahsulot (YAIM) 6,5 foizga oshib, 115 milliard AQSh dollariga yetdi;
- Xorijiy investitsiyalar hajmi 1,6 barobar ko'payib, qariyb 35 milliard AQSh dollarini tashkil etdi;
- Qiymati 10 milliard dollarlik 242 ta yirik va o'rta loyihalar amalga oshirildi;
- Eksport hajmi ilk bor 27 milliard AQSh dollariga yetdi¹⁰.

Shu bilan birga, mamlakatda shaharlashuv jarayonining jadallashuvi, sifatli ta'lim va sog'liqni saqlash xizmatlariga bo'lgan talabning ortib borayotgani, eskirgan infratuzilmaning mavjudligi va yangi aholi guruhlariga muhandislik-kommunikatsiya tarmoqlarini yetkazish kabi qator muammolar mavjud.

Aynan yuqoridagi omillar DXSh modelidan foydalanish zaruratini oshirmoqda. Jumladan, shaharlashuv bilan bog'liq yuklama, jamoat xizmatlarining zamonaviylashtirilishga ehtiyoji, demografik bosim ostida infratuzilma kengaytmasi zaruriyati DXShni muqobil moliyalashtirish va boshqaruv vositasi sifatida namoyon qiladi.

Biroq DXSh jarayonini rivojlantirishda quyidagi tizimli muammolar mavjud:

Byudjet taqchilligi va subsidiya tizimi: infratuzilma xizmatlarini moliyalashtirish, asosan, davlat byudjetining cheklangan resurslari hisobidan amalga oshiriladi. Ko'plab loyihalar subsidiya mexanizmlari orqali qo'llab-quvvatlanmoqda, bu esa davlat moliyaviy resurslariga qo'shimcha yuk keltirmoqda.

- Xususiy investitsiyalar yetishmovchiligi: ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan yirik infratuzilma loyihalariga xususiy sarmoyalar yetarlicha jalb qilinmayapti.

- Xususiy sektor ishtirokining pastligi: DXSh loyihalarida xususiy investorlarning faolligi yetarli darajada emas. Bunga davlatning iqtisodiyotdagi ortiqcha ishtiroki, moliyalashtirish mexanizmlarining rivojlanmaganligi va samaradorlikni ta'minlashdagi muammolar sabab bo'lmoqda.

- Moliya bozori orqali resurslar jalb qilishning cheklanganligi: xususiy sektor moliyalashtirishda moliya bozorlaridan yetarli darajada foydalana olmayapti¹¹.

6 O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi O'RQ-537-sonli Qonun: <https://www.lex.uz/ru/docs/-4329270>

7 DXSh loyihaları reyestri.

8 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-avgustdagi "O'zbekiston Respublikasida 2024 – 2030-yillarda davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-308-sonli qaror: <https://www.lex.uz/uz/docs/-7089556>

9 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida"gi PF-158-sonli Farmoni: <https://lex.uz/ru/docs/-6600413>

10 Investitsiya va eksport bo'yicha asosiy vazifalar belgilandi. <https://president.uz/oz/lists/view/7825>

11 N.Sh.Shavkatov. Davlat-xususiy sherikchilik asosidagi infratuzilma loyihaları va ularning moliyaviy samaradorlik ko'rsatkichlari tahlili. "Xalqaro moliya va hisob" ilmiy jurnali. № 6, dekabr, 2020 yil. 1-10 b.

O'zbekistonda DXShni rivojlantirish bo'yicha quyidagi strategik chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim:

1. Huquqiy va institutsional islohotlarni kuchaytirish – DXSh jarayonlarini shaffof va tartibga solingan tizim asosida tashkil etish uchun qonunchilikni takomillashtirish va investorlar uchun kafolatlar tizimini mustahkamlash zarur.

2. Xususiy investitsiyalarni rag'batlantirish – soliq imtiyozlari, kafolatlangan daromadlar, davlat kafolatlari va boshqa moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari orqali xususiy sektor ishtirokini oshirish muhim.

3. Moliyalashtirish mexanizmlarini kengaytirish – xususiy sektorning moliya bozorlariga kirishini yengillashtirish, shuningdek, DXSh loyihalarida risklarni minimallashtiruvchi yangi moliyaviy vositalarni ishlab chiqish lozim.

4. Samaradorlikni oshirish – loyiha boshqaruvi va monitoring tizimlarini takomillashtirish orqali davlat resurslaridan oqilona foydalanish ta'minlanadi.

DXSh jahon miqyosida iqtisodiy taraqqiyotning ajralmas omillaridan biri hisoblanadi. U davlat va xususiy sektor o'rtasidagi uzoq muddatli hamkorlik shakli bo'lib, muayyan loyihalar doirasida resurslar, investitsiyalar va tavakkalchiliklarning taqsimlanishini o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, ushbu tushunchaning yagona va universal ta'rifi mavjud emas. Har bir davlat, xalqaro moliya instituti yoki iqtisodiy tadqiqot markazi DXShga o'z institutsional va iqtisodiy sharoitlari asosida yondashadi.

O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi O'RQ-537-sonli 12 Qonunida DXSh quyidagicha ta'riflangan:

"Davlat-xususiy sheriklik – davlat sherigi va xususiy sherikning muayyan muddatga yuridik jihatdan rasmiylashtirilgan, davlat-xususiy sheriklik loyihasini amalga oshirish uchun o'z resurslarini birlashtirishga asoslangan hamkorlik." 13. Mazkur ta'rif DXShning asosiy mohiyatini ochib beradi. U uzoq muddatli, huquqiy asosda shakllangan hamkorlik bo'lib, davlat va xususiy sektor o'z resurslarini birlashtirib, ijtimoiy-iqtisodiy loyihalarni birgalikda amalga oshirishga xizmat qiladi.

Mahalliy va xorijiy iqtisodchi olimlar davlat-xususiy sheriklik (DXSh)ning mohiyati va amaliyotdagi ahamiyati borasida turli nuqtai nazarlarni ilgari surishgan. Ularning ta'riflari DXShga oid yondashuvlarning ko'p qirrali va tizimli ekanligini ko'rsatadi.

Xususan, Sh. Navro'zov o'z tadqiqotlarida DXShni "ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyatga ega infratuzilma loyihalarini amalga oshirish va xizmatlar ko'rsatishga qaratilgan strategik, institutsional va iqtisodiy-moliyaviy hamkorlik shakli" sifatida ta'riflaydi 14.

Sh. Xalilova esa DXShni "simbiotik, bir-birini to'ldiruvchi munosabat" deb baholab, unda davlat va xususiy sektor o'z resurslari, tajribasi hamda bilimlarini jamiyat manfaatlarini yo'lida uyg'unlashtiradi, deb hisoblaydi 15.

Ch. Xaydarova DXShni "innovatsion-korporativ tadbirkorlik shakli" sifatida ko'rib chiqadi va uning asosiy vazifasini mavjud iqtisodiy muammolarni hal etish, shuningdek, ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlikka erishishda ko'radi 16.

N. Tillabov DXShni "Xususiy investitsiyalarni jalb qilish va ilg'or boshqaruv tajribalarini joriy etish orqali davlat xizmatlari sifatini oshirishga qaratilgan uzoq muddatli manfaatli shartnomalar va bitimlar" deb talqin qiladi 17.

N. Tillabov esa DXShni "xususiy investitsiyalarni jalb qilish va ilg'or boshqaruv tajribalarini joriy etish orqali davlat xizmatlari sifatini oshirishga qaratilgan uzoq muddatli manfaatli shartnomalar va bitimlar majmuasi" sifatida talqin qiladi 18.

Xalqaro doiradagi yondashuvlarga nazar tashlaydigan bo'lsak, rus iqtisodchisi D.V. Nyuxayev o'zining "Государственно-частное партнерство в социальной сфере" nomli maqolasida DXShning sog'liqni saqlash, ta'lim, uy-joy kommunal xo'jaligi, infratuzilma va boshqa ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish tizimida davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik shakli sifatida qarayotganini qayd etadi 19.

12 O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 10-maydagi "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi O'RQ-537-sonli Qonuni: <https://lex.uz/docs/-4329270>

13 O'zbekiston Respublikasining "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi qonuni. 10.05.2019 yildagi O'RQ-537-son. Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 22.02.2024-y., 03/24/911/0142-son. <https://lex.uz/docs/-4329270>.

14 Sh. Navro'zov. Davlat-xususiy sheriklik amaliyotida moliyaviy munosabatlarni tashkil etish metodologiyasini takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi avtoreferati. Toshkent, 2023-yil.

15 Sh. Xalilova. Maktabgacha-ta'lim tashkilotlari faoliyatini davlat-xususiy sheriklik asosida moliyalashtirishni takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati, Toshkent, 2024-yil

16 Ch. Xaydarova. Davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilayotgan loyiha(korxona)larni moliyalashtirishni takomillashtirish yo'llari. Iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati, Toshkent, 2025-yil

17 N.T. Tillabov. Xususiy lashtirish va davlat-xususiy sheriklik (O'quv qo'llanma). – T.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-manbaa uyi", 2022-278 b.

18 Д.В. Нухаев. «Государственно-частное партнерство в социальной сфере» Социально-экономические явления и процессы. №1(035), 2012. С.-116-119.

19 Торопушина Е.Е., Башмакова Е.П.3 «Государственно-частное партнерство в социальной сфере арктических стран европы». Вопросы государственного и муниципального управления. 2020. № 4. С.-167-190

DXShning xalqaro tashkilotlar tomonidan berilgan ta'riflari turlicha jihatlariga asoslangan bo'lib, ushbu hamkorlik modeliga doir yondashuvlar xalqaro miqyosda sezilarli darajada farqlanadi.

Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (IMF) DXShni xususiy sektor tomonidan an'anaviy davlat xizmatlarini ko'rsatish modeli sifatida tavsiflaydi. Bu yondashuvga ko'ra, xususiy sektor xizmatlarni yetkazib berish jarayoniga investitsiya kiritadi va tegishli tavakkalchiliklarni o'z zimmasiga oladi.

Iqtisodiy Hamkorlik va Taraqqiyot Tashkiloti (OECD) DXShni davlat va xususiy sheriklar o'rtasidagi uzoq muddatli hamkorlik shakli deb hisoblaydi. Bunda davlat tomonidan ko'rsatiladigan xizmatlar xususiy sektorga o'tkaziladi, ammo davlatning strategik manfaatlarini saqlanib qoladi.

Osiyo Taraqqiyot Banki (OTB) ta'rifiga ko'ra, DXSh – bu xususiy sektorning infratuzilmani loyihalashtirish, moliyalashtirish, qurish, ekspluatatsiya qilish va boshqarishda ishtirok etishini nazarda tutuvchi shartnomaviy munosabatdir. Mazkur mexanizm xizmatlar sifatini oshirish, iqtisodiy samaradorlikka erishish hamda infratuzilmaning barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. DXSh nafaqat an'anaviy infratuzilma sohalarda, balki energetika, transport, suv ta'minoti, sog'liqni saqlash, ta'lim va boshqa ijtimoiy sohalarda ham keng qo'llanilmoqda²⁰.

– Kanada hukumati DXShni jamoat ehtiyojlarini qondirish maqsadida resurslar, tavakkalchiliklar va mukofotlarni taqsimlash orqali amalga oshiriladigan hamkorlik deb izohlaydi.

– Avstraliya hukumati esa DXShni loyihalashtirish, moliyalashtirish, qurish va boshqarish bosqichlarini o'z ichiga oluvchi keng qamrovli mexanizm sifatida tavsiflaydi.

– Standard & Poor's DXShni davlat va xususiy sektor o'rtasidagi uzoq muddatli kelishuv deb hisoblaydi. Bu modelda moliyaviy resurslar va tajribalar birlashtirilib, siyosiy va iqtisodiy maqsadlarga erishish ko'zda tutiladi.

– McKinsey & Company DXShning to'rtta asosiy modelini ajratib ko'rsatadi: umumiy tasavvur, umumiy maqsadlar, barcha sheriklarning investitsiyasi va qarorlar qabul qilishda ishtiroki, shuningdek, mahsulot va xizmatlarni yetkazib berish jarayonini boshqaruvchi rasmiy tuzilmaning mavjudligi.

Ushbu mexanizm davlatning moliyaviy yukini kamaytirish, xususiy investitsiyalarni jalb etish va davlat xizmatlari sifatini yaxshilash imkoniyatini yaratadi. DXSh iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash hamda innovatsion rivojlanish jarayonlariga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan vosita sifatida baholanmoqda.

DXSh turli shakllarda amalga oshirilishi mumkin. Eng oddiy ko'rinishi – davlat muassasalarining ayrim xizmatlarini xususiy sektorga outsorsing qilish (masalan, maktablar uchun tozalik xizmatlari, ovqatlanishni tashkil etish). Murakkabroq hollarda esa, «qurish, boshqarish, topshirish» (BOT – Build-Operate-Transfer) kabi shartnomaviy rejimlar orqali xususiy sektor investitsiya kiritadi, ekspluatatsiya bosqichida xizmat ko'rsatadi va katta tavakkalchiliklarni zimmasiga oladi²¹.

Ba'zi holatlarda hatto to'liq xususiylashtirish ham DXSh shakllaridan biri sifatida qaraladi, bunda davlat o'zining iqtisodiy faoliyatini xususiy sektorga topshiradi, biroq strategik nazoratni saqlab qoladi.

Umuman olganda, DXSh jahon iqtisodiyotida davlat va xususiy sektor o'rtasidagi uzoq muddatli strategik hamkorlikning muhim vositasi sifatida tobora keng qo'llanilmoqda. U resurslarni birlashtirish orqali infratuzilma obyektlarini barpo etish, aholiga sifatli xizmat ko'rsatish va davlatning ijtimoiy majburiyatlarini bajarishda muhim ahamiyat kasb etadi.

DXShning muhim jihatlaridan biri shundaki, ushbu mexanizm har ikkala tomon uchun manfaatli bo'lib, tavakkalchiliklar va majburiyatlarni teng taqsimlash tamoyiliga asoslanadi. Mazkur tamoyil asosida DXSh loyihalarida davlat va xususiy sektor quyidagi asosiy yo'nalishlarda hamkorlik qiladi:

Resurslarni birlashtirish – DXSh doirasida davlat va xususiy sektor moddiy va nomoddiy resurslarni safarbar qiladi. Bu esa infratuzilma loyihalarini barqaror rivojlantirish imkonini beradi.

Xavf-xatarlarni taqsimlash – tavakkalchiliklar va majburiyatlar aniq belgilangan shartnomalar asosida davlat va xususiy sheriklar o'rtasida taqsimlanadi. Bu esa loyihalarning barqarorligini ta'minlaydi.

Maqsadga yo'naltirilgan boshqaruv – DXSh modeli davlatning strategik manfaatlariga mos ravishda natijalarga erishishni maqsad qiladi. Unda loyiha jarayoni emas, balki uning samaradorligi va yakuniy natijalari muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu bilan birga, DXShning qonuniy ta'riflari ham mazkur tamoyillarni o'z ichiga oladi. O'zbekiston Respublikasining "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi Qonunida DXSh quyidagicha ta'riflangan:

"Davlat-xususiy sheriklik – davlat sherigi va xususiy sherikning muayyan muddatga yuridik jihatdan rasmiylashtirilgan, davlat-xususiy sheriklik loyihasini amalga oshirish uchun o'z resurslarini birlashtirishiga asoslangan hamkorlik.²²

Mazkur ta'rif DXShning huquqiy mohiyatini aniq ifodalab, sheriklik resurslari asosida shakllanadigan hamkorlik tizimini anglatadi.

²⁰ ADB and Public-Private Partnerships//<https://www.adb.org/what-we-do/topics/public-private-partnerships/overview>

²¹ PPP-Chap // https://ieg.worldbankgroup.org/sites/default/files/Data/reports/chapters/ppp_chap1_0.pdf

²² O'zbekiston Respublikasining "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi qonuni. 10.05.2019 yildagi O'RG-537-son. Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 22.02.2024-y., 03/24/911/0142-son. <https://lex.uz/docs/-4329270>.

DXSh amaliyotga joriy etilishida muhim omillardan biri uning tashkiliy tuzilmasi hisoblanadi. Ushbu mexanizm doirasida har ikki tomon o'z resurslarini birlashtirar ekan, xususiy sektor tashkiloti loyihaning muayyan komponentini (obyektni) o'z balansiga oladi va uning boshqaruvi hamda ekspluatatsiyasi uchun javobgar bo'ladi. Shu sababli, DXSh loyihalarida xususiy sektor tomonidan maxsus boshqaruv kompaniyasining tashkil etilishi muhim ahamiyatga ega.

DXShning samarali ishlashida quyidagi omillar muhim rol o'ynaydi:

Tashkiliy strukturaning aniqligi – loyihani amalga oshirish jarayonida davlat va xususiy sektorning vakolatlari va funksiyalari aniq belgilanishi lozim;

Shartnomaviy munosabatlar – uzoq muddatli DXSh loyihalarida huquqiy asoslar mustahkam bo'lishi, tomonlar o'rtasidagi majburiyatlar qat'iy tartibga solinishi kerak;

Moliyaviy resurslarni jalb qilish – xususiy sarmoyalarni jalb etish, moliyaviy oqimni barqarorlashtirish DXShning samaradorligini belgilovchi muhim mezonlardan biridir.

DXSh infratuzilmani rivojlantirishdan tashqari, davlat xizmatlarini samarali ko'rsatish vositasi sifatida ham ahamiyatlidir. Misol tariqasida, O'zbekistonda quyidagi yo'nalishlarda DXSh loyiholari muvaffaqiyatli amalga oshirilmoqda:

nodavlat maktabgacha ta'lim muassasalari qurilishi;

zamonaviy istirohat bog'lari va futbol maydonlarining barpo etilishi;

axborot texnologiyalarini joriy etish orqali xizmatlar sifatini oshirish.

Bunday loyihalar davlat byudjetiga ortiqcha yuk bo'lmasligi uchun xususiy sektor ishtirokini kengaytirish maqsadida tashkil etilgan.

Shuningdek, DXSh modeli xususiy sektor uchun ham quyidagi afzalliklarni taqdim etadi:

Rivojlanayotgan sohalarga kirish imkoniyati – ilgari faqat davlat ishtirokida bo'lgan sohalarda xususiy tadbirkorlik qilish imkoniyati yaratiladi;

Moliyaviy barqarorlik va uzoq muddatli daromad – DXSh loyiholari uzoq muddatli va barqaror daromad manbai bo'lib xizmat qiladi;

Davlat kafolatlari va institutsional qo'llab-quvvatlash – xususiy sektor loyihalarida davlat kafolatlari, soliq imtiyozlari va huquqiy himoya mavjud bo'ladi.

Jahon miqyosida DXSh orqali amalga oshirilayotgan investitsiyalar hajmi ortib bormoqda. Masalan, 2023-yilda infratuzilma sohasida xususiy ishtirok etish (PPI) bo'yicha global investitsiyalar hajmi 86,0 milliard AQSh dollarini tashkil etdi. Bu ko'rsatkich past va o'rta daromadli mamlakatlarning umumiy YAIMi (38,8 trillion AQSh dollari)ning 0,2 foiziga teng.

Garchi bu raqam 2022-yildagi 91,3 milliard dollarga nisbatan biroz past bo'lsa-da, 2023-yildagi majburiyatlar so'nggi besh yillik (2018–2022) o'rtacha darajasi – 85,5 milliard AQSh dollaridan yuqoridir. Loyiha soni bo'yicha esa 2022-yildagi 260 ta loyihaga nisbatan 2023-yilda 322 taga yetgan bo'lib, bu ham besh yillik o'rtacha ko'rsatkich – 305 ta loyihadan yuqori natijani tashkil etdi²³.

Ushbu tendensiyalar DXSh modelining jahon bozorida investitsion vosita sifatida barqaror va dolzarb ahamiyatga ega ekanligini tasdiqlaydi. Infratuzilma va ijtimoiy loyihalarga jalb qilinayotgan xususiy kapital davlat byudjeti uchun muhim yengilliklar yaratadi va umumiy investitsiya samaradorligini oshiradi.

Shunday qilib, DXSh zamonaviy iqtisodiyotda davlat va xususiy sektorning resurslarini birlashtirish orqali infratuzilmani modernizatsiya qilish, xizmatlar sifatini oshirish va sarmoyalarni jalb etishning muhim mexanizmiga aylanmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Davlat-xususiy sheriklik (DXSh) – bu davlat va xususiy sektor o'rtasidagi uzoq muddatli hamkorlik mexanizmi bo'lib, infratuzilmani rivojlantirish, investitsiyalarni jalb qilish hamda ijtimoiy xizmatlarni takomillashtirishda muhim rol o'ynaydi. Tarixiy jihatdan DXSh modeli turli mamlakatlarda o'ziga xos shakllarda shakllangan bo'lib, u Rim imperiyasi davridan tortib, zamonaviy rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlardagi tajribagacha keng qamrovda qo'llanib kelinmoqda.

Bugungi kunda DXSh modeli nafaqat infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish vositasi, balki samarali boshqaruvni ta'minlash, tavakkalchiliklarni taqsimlash va xususiy sektor resurslarini jalb qilish orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantiruvchi strategik instrument sifatida e'tirof etilmoqda. Rivojlangan mamlakatlar tajribasida DXSh loyiholari turli modellar asosida – xususan, BOT (qurish – ekspluatatsiya – o'tkazish), DBFO (loyiha yaratish – qurilish – moliyalashtirish – ekspluatatsiya) va BOO (qurilish – egallik – ekspluatatsiya) shaklida keng tatbiq etilmoqda.

O'zbekistonda DXSh institutsional jihatdan rivojlanmoqda. 2019-yilda qabul qilingan "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi Qonun ushbu sohaning huquqiy asoslarini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

23 www.worldbank.org // Private Participation in Infrastructure (PPI) 2023 Annual Report

Shunga qaramay, DXSh mexanizmining to'liq va samarali ishlashi uchun quyidagi tavsiyalarni inobatga olish maqsadga muvofiq:

Huquqiy asoslarni takomillashtirish – DXSh shartnomalarining yuridik kafolatlari va tomonlar majburiyatlari aniq belgilanishi lozim. Loyihalarning barqarorligi huquqiy muhitning barqarorligiga bevosita bog'liq.

Xususiy sektor ishtirokini rag'batlantirish – qulay investitsiya muhiti yaratish, soliq va bojxona imtiyozlari, shuningdek, daromad kafolatlari orqali xususiy investorlarning ishtirokini kengaytirish kerak.

Moliyaviy mexanizmlarni kuchaytirish – DXSh loyihalarini moliyalashtirishda xalqaro moliya institutlari va xususiy sarmoyadorlarni jalb qilish orqali yangi moliyaviy vositalarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, DXSh modeli nafaqat infratuzilmani modernizatsiya qilishga, balki davlat va xususiy sektor o'rtasidagi uzoq muddatli, o'zaro manfaatli strategik hamkorlikni shakllantirishga xizmat qiluvchi iqtisodiy vosita sifatida qaralishi lozim.

Shu bilan birga, mamlakatda DXSh loyihalarining samaradorligini oshirish, xususiy sektor ishtirokini faollashtirish, risklarni oqilona taqsimlash va moliyaviy mexanizmlarni takomillashtirish bugungi kunning dolzarb vazifalaridandir.

DXSh modeli davlat infratuzilmasining barqaror rivojlanishini ta'minlash, innovatsion yondashuvlar asosida iqtisodiy o'sishga turtki berish va O'zbekiston iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 30.08.2024-yildagi PQ-308-son. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 30.12.2024-y., 07/24/455/1092-son.
2. O'zbekiston Respublikasining "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi Qonuni. 10.05.2019-yildagi O'RQ-537-son. Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 22.02.2024-y., 03/24/911/0142-son. <https://lex.uz/docs/-4329270>.
3. Sh. Navro'zov. Davlat-xususiy sheriklik amaliyotida moliyaviy munosabatlarni tashkil etish metodologiyasini takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi avtoreferati. Toshkent, 2023-yil.
4. Sh. Xalilova. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini davlat-xususiy sheriklik asosida moliyalashtirishni takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati, Toshkent, 2024-yil.
5. Investitsiya va eksport bo'yicha asosiy vazifalar belgilandi. <https://president.uz/oz/lists/view/7825>
6. N. Sh. Shavkatov. Davlat-xususiy sheriklik asosidagi infratuzilma loyihalari va ularning moliyaviy samaradorlik ko'rsatkichlari tahlili. "Xalqaro moliya va hisob" ilmiy jurnali, № 6, dekabr, 2020-yil. 1–10 b.
7. Ch. Xaydarova. Davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilayotgan loyihalarni moliyalashtirishni takomillashtirish yo'llari. Iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati, Toshkent, 2025-yil.
8. Uktamova N. Chinese Commercial Banks Experience in Asset Diversification. // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot. – 2024. – T. 1. – № 4.
9. N. T. Tillabov. Xususiylashtirish va davlat-xususiy sheriklik. (O'quv qo'llanma). – T.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-manbaa uyi", 2022 – 278 b.
10. Д. В. Нюхаев. «Государственно-частное партнерство в социальной сфере». Социально-экономические явления и процессы, № 1(035), 2012. С. 116–119.
11. Торопушина Е. Е., Башмакова Е. П. «Государственно-частное партнерство в социальной сфере арктических стран Европы». Вопросы государственного и муниципального управления, 2020, № 4. С. 167–190.
12. ADB and Public-Private Partnerships. <https://www.adb.org/what-we-do/topics/public-private-partnerships/overview>
13. Yu. Yusupov, F. Karabayev. Teoriya i praktika gosudarstvenno-chastnogo partnerstva. O'quv moduli. Toshkent, 2013 – 124 s.
14. PPP Chapter. https://ieg.worldbankgroup.org/sites/default/files/Data/reports/chapters/ppp_chap1_0.pdf
15. Uktamova N. Theoretical Issues to Increase the Efficiency of Emission Operations of Commercial Banks. // International Finance and Accounting. – 2021. – T. 2021. – № 4. – B. 14.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>